

Н.І. ГАРАПКО

(Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів
і природокористування України «Мукачівський аграрний коледж»,
м. Мукачеве, Україна)

Спільна діяльність без створення юридичної особи: порівняння з подібними формами співпраці

В статті піднімається питання ототожнення спільної діяльності з іншими формами співпраці, зокрема кооперацією, партнерством, спільними підприємствами, реорганізацією (злиттям, приєднанням), адже ці форми також характеризуються об'єднанням господарюючих суб'єктів. Метою дослідження є визначення специфічних ознак спільної діяльності в контексті дослідження її сутності та порівняння з іншими подібними формами співпраці. Розкрито сутність спільної діяльності шляхом аналізу трактування цього поняття в нормативно-правових документах, виявлено та обґрунтовано основні ознаки спільної діяльності без створення юридичної особи. Автором зроблено спробу поглибити змістовне наповнення поняття «спільна діяльність». Досліджено взаємозв'язок спільної діяльності з іншими формами співпраці господарюючих суб'єктів на основі порівняння їх організаційних та методичних засад їх здійснення. Проведений компаративний аналіз спільної діяльності відносно кооперативів, інвестиційних підприємств та доведено, що спільна діяльність виступає окремою формою підприємницької діяльності та потребує відповідного облікового та правового забезпечення.

Ключові слова: спільна діяльність, кооперація, корпоративне інвестування, реорганізація, партнерство.

Н.И. ГАРАПКО

(Обособленное подразделение Национального университета биоресурсов
и природопользования Украины «Мукачевский аграрный колледж»,
г. Мукачево, Украина)

Совместная деятельность без создания юридического лица: сравнение с подобными формами сотрудничества

В статье поднимается вопрос отождествления совместной деятельности с другими формами сотрудничества, в частности с кооперацией, партнерством, совместными предприятиями, реорганизацией (слиянием, присоединением), ведь эти формы также характеризуются объединением хозяйствующих субъектов. Целью исследования является определение специфических признаков совместной деятельности в контексте исследования ее сущности и сравнение с другими подобными формами сотрудничества. Раскрыта сущность совместной деятельности путем анализа трактовка этого понятия в нормативно-правовых документах. Обнаружены и обоснованы основные признаки совместной деятельности без образования юридического лица. Автором предпринята попытка углубить содержательное наполнение понятия «совместная деятельность». Исследована взаимосвязь совместной деятельности с другими формами сотрудничества хозяйствующих субъектов путем сравнения организационных и методических основ их осуществления. Проведен компаративный анализ совместной деятельности относительно кооперативов, инвестиционных компаний. Сделано вывод о том, что совместная деятельность выступает отдельной формой предпринимательской деятельности и поэтому требует соответствующего учетной и правового обеспечения.

Ключевые слова: совместная деятельность, кооперация, корпоративное инвестирование, реорганизация, партнерство.

Joint Activity without Establishing a Legal Entity: Comparison with Similar Forms of Collaboration

The article brings up the issue of identification of joint activity with other collaboration forms, in particular with cooperation, partnership, joint ventures, reorganization (merge, acquisition) since these forms also mean incorporation of entities. Purpose of the study is to find out specific features of joint activity in the context of investigation of its essence and comparison with other similar collaboration forms. The essence of the joint activity is disclosed by analysis of this notion interpretation in regulations. Main features of joint activity without establishing a legal entity are found out and substantiated. Author makes an effort to deepen the contents of the notion ‘joint activity’. Interrelation is studied between joint activity and other collaboration forms of entities by comparison of organizational and methodological grounds of their implementation. Comparative analysis of joint activity is made in relation to cooperatives, investment companies. Conclusion is drawn that joint activity represents a separate business form and therefore needs relevant accounting and legal provision.

Keywords: joint activity, cooperation, corporate investing, reorganization, partnership.

Постановка проблеми. Будь-яка господарська діяльність здійснюється завдяки взаємодії суб’єктів господарювання зі споживачами об’єктів виробництва – готової продукції, послуг, та внутрішній взаємодії суб’єктів господарювання. Сутність та схема взаємозв’язків зі споживачами є загальновідомою та носить, здебільшого, економіко-маркетинговий характер. Натомість внутрішня взаємодія суб’єктів господарювання, взаємодія господарюючих суб’єктів один з одним, є згустком різнобічних зв’язків, в які сторони вступають задля безперервного здійснення та поліпшення власної господарської діяльності, керуючись при цьому спільною або кожний власною метою. Відповідно характер таких взаємозв’язків є різним, вони регламентуються різними нормативно-правовими актами і не підлягають узагальненню, а тим більше встановленню єдиного механізму їх здійснення та облікового відображення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні питання пов’язані зі спільною діяльністю у сфері бухгалтерського обліку є малодослідженими. Аналізуючи періодичні видання, виявлено, що значно прогресивнішими, більш обґрунтованими та узгодженими є результати досліджень сутності спільної діяльності вчених та науковців юридичної сфери. Облікові аспекти спільної діяльності в Україні розкрили у своїх працях Н.Н. Батіщева, А.В. Дмитренко, О.П. Куцик, Н.Є. Привалова, М.Ю. Рижа, М.М. Шестерняк. Однак, малодослідженими залишаються питання здійснення контролю над діяльністю простого товариства, ведення обліку, складання звітності за результатами діяльності, оподаткування спільної діяльності без створення юридичної особи, формування витрат простого товариства та їх відображення, фінансування спільної діяльності без створення юридичної особи.

Виходячи з назви, під спільною господарською діяльністю слід розуміти об’єднання суб’єктів

господарювання, котрі мають мету, яка у разі співпраці може бути досягнутою. Аналізуючи форми співпраці, виникає питання чи можна вважати кооперацію, партнерство, спільні підприємства та реорганізацію (злиття, приєднання) спільною діяльністю, адже ці форми також характеризуються об’єднанням господарюючих суб’єктів. Виходячи з цього **метою статті** є визначення особливих ознак спільної діяльності в контексті дослідження її сутності та порівняння з іншими подібними формами співпраці.

Виклад основного матеріалу. Трактуючи сутність спільної діяльності пов’язане здебільшого з організацією спільного функціонування суб’єктів господарювання, визначенням мети, встановленням прав та обов’язків учасників. Поняття «спільна діяльність» не є власним поняттям бухгалтерського обліку, це поняття запозичене з правових наук, яке досліджується в облікових науках з метою встановлення особливостей облікового (бухгалтерського та податкового) відображення операцій, які виникають при здійсненні спільної діяльності.

Згідно п. 3 П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» під спільною діяльністю слід розуміти: господарську діяльність зі створенням або без створення юридичної особи, яка є об’єктом спільного контролю двох або більше сторін відповідно до письмової угоди між ними [13]. Відповідно до глави 77 Цивільного кодексу України [16] в основі спільної діяльності лежить договір, за яким сторони зобов’язуються спільно діяти без створення юридичної особи для досягнення певної мети, що не суперечить закону. Таким чином, запозичене з юридичних наук поняття «спільна діяльність» в бухгалтерському обліку видозмінене. В бухгалтерському аспекті наголос зроблено на спільному контролі, що виникає при здійсненні спільної діяльності. Крім цього, в бухгалтерському обліку досліджуване поняття є

ширшим і передбачає дві форми її здійснення: зі створенням та без створення юридичної особи. Поділ здійснено у зв'язку з тим, що особливості організації, контролю, управління та аналізу постійних взаємозв'язків, що здійснюються при спільній діяльності, порядок їх облікового (податкового, бухгалтерського) відображення залежать від форми здійснення спільної діяльності. Об'єктом нашого дослідження є спільна діяльність без створення юридичної особи, в економічному значенні – на макрорівні, сутність якої відповідає значенню спільної діяльності в юридичному аспекті.

На основі вивчення наукового надбання в частині визначення сутності спільної діяльності як симбіозу правових та економічних наук, зроблено висновок, що основними ознаками спільної діяльності без створення юридичної особи є:

- об'єднання суб'єктів господарювання задля досягнення спільної мети;
- наявність постійного спільного контролю;
- наявність узгодженого письмового договору.

Перші прояви спільної діяльності виявлено в період зародження спеціалізації та кооперування: спочатку – єдність задля виживання, пізніше задля ведення спільних справ, здійснення господарської діяльності. Тут проявляється перша ознака спільної діяльності – об'єднання. Кооперативний рух як усвідомлена форма організації праці датується кінцем XVIII– початком XIX ст. [18, с. 247-253]. Великий вплив на зародження кооперативного руху мало вчення Р. Оуена, який вважав, що в суспільстві повинна панувати взаємодопомога. В 1844 році англійські ткачі з міста Рочдейл, під впливом вчень Р. Оуена, відкрили споживчий кооператив на принципах, які стали ключовими принципами кооперації [5]. Таким чином, зародження спільної діяльності завдячує виникненню кооперації, однак протягом століть значення спільної діяльності змінювалось, тому пропонуємо порівняти сутність «кооперації» з сутністю спільної діяльності у її сучасному значенні (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика спільних ознак кооперації та спільної діяльності

№ з/п	Ознака	Кооперація	Спільна діяльність
1.	Мета	Задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій на основі поєднання їх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів [7]	Досягнення спільної мети, яка не суперечить чинному законодавству
2.	Принципи	Добровільність, взаємодопомога, соціальна справедливість поєднання особистих і колективних інтересів, господарська самостійність, співпраця, доступність інформації єдність у діях, вільний вибір напрямку діяльності, демократичний контроль [9, с. 46]	Добровільність об'єднання, вільний вибір виду та напрямку діяльності, спільна участь у здійсненні проектів [17], спільний (єдиний) контроль, спільний розподіл результатів [4, с. 38] узгодженість проведених операцій [17, с. 228]
3.	Учасники	Повинно бути не менше трьох членів. Засновниками можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, а також юридичні особи України та іноземних держав, які беруть участь у діяльності кооперативів через своїх представників. [7]	Не менше двох компаній [11] Учасниками можуть бути резиденти та нерезиденти, які активно впливають на господарсько-фінансову діяльність [2, с. 7] Обмежень щодо статусу учасників нормативно-правовим регулюванням не встановлено

Спільність ознак спільної діяльності і кооперації вбачаємо в меті, яка полягає в задоволенні колективних потреб та інтересів учасників. Зауважимо, що спільна мета не завжди означає одну і ту ж мету. Під спільною метою розуміється економічна вигода, для кожного учасника вона своя: наприклад, для одних суб'єктів господарювання характеризується можливістю застосовувати тимчасово вільних (незадіяних у виробництві) активів, для інших – підвищенням конкурентоспроможності, для когось отриманням можливості здійснювати бажаний вид діяльності, на який у них відсутня ліцензія та інші. Однак в

перспективі всі ці економічні вигоди, за оптимальних умов, трансформуються у вагоме досягнення – збільшення прибутку, що для деяких суб'єктів-учасників є першочерговою спільною метою.

Принципи, на яких здійснюється спільна діяльність та діяльність кооперації є ідентичними. В свою чергу, викликає зацікавлення принцип спільного контролю, який водночас є другою ознакою спільної діяльності. Під спільним контролем слід розуміти погоджений учасниками спільної діяльності розподіл контролю над діяльністю. Зауважимо, що спільний контроль при спільній діяльності розглядається Законом України «Про фінансові

послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (ст. 1) [8].

Як відомо, для кооперації характерний демократичний контроль. При встановленні співвідношення між демократичним та спільним контролем виникають труднощі, у зв'язку з тим, що визначенні види контролю не розглядаються в одній площині: спільний контроль – поняття регламентоване в бухгалтерських та економічних нормативних документах, демократичний контроль – поняття юридичної законодавчої бази. Сутність демократичного контролю полягає у тому, що кооперативи є демократичними організаціями, контрольованими своїми членами, які беруть активну участь в розробці політики та прийнятті рішень. Таким чином, демократичний контроль – контроль за діяльністю кооперативних організацій та їх посадових осіб з боку членів кооперативних організацій [7]. Спільний контроль передбачає розподіл контролю між учасниками, демократичний контроль характеризується здійсненням контролю окремими учасниками, однак, не відомо чи такий контроль є одноосібним, чи можливо також поділений між учасниками. Виходячи з вищесказаного, можемо констатувати, що встановити подібність ознаки контролю при спільній діяльності та кооперативних об'єднаннях достовірно неможливо у зв'язку різними підходами трактування їх сутності. Зазначимо лише, що спільність ознак безперечно є, однак констатувати їх ідентичність не можемо.

Основними завданнями кооперації відповідно до Закону України «Про кооперацію» [7] є:

- підвищення життєвого рівня членів кооперативів, захист їх майнових інтересів і соціальних прав;

- створення системи економічної і соціальної самопомоги населення та суб'єктів господарювання;

- залучення у виробництво товарів, робіт, послуг, додаткових трудових ресурсів, підвищення трудової і соціальної активності населення;

- створення і розвиток інфраструктури, необхідної для провадження господарської та іншої діяльності кооперативів з метою зростання матеріального добробуту їх членів й задоволення потреб у товарах і послугах;

- сприяння сталому розвитку та становленню засад демократичного розвитку суспільства

Завдання здійснення спільної діяльності інші та залежать від мети. До того ж, умовою кооперації є обов'язкова трудова участь сторін, однак в жодному нормативному документі, що регулює здійснення спільної діяльності такої умови не зазначено.

Здійснивши порівняльний аналіз сутності та ознак спільної діяльності і кооперації, вважаємо, що спільна діяльність і кооперація – подібні форми співпраці, однак вони не ідентичні. Варто відмітити, що за певних обставин спільна діяльність може здійснюватися у формі кооперації:

- якщо всі сторони спільної діяльності беруть трудову участь у спільній діяльності;

- якщо діяльність кооперації супроводжується спільним контролем;

- якщо учасників спільної діяльності більше трьох;

- якщо діяльність кооперації здійснюється на підставі договору про спільну діяльність.

Вважаємо, що недоречно діяльність, яка здійснюється на підставі договору про спільну діяльність визначати як кооперацію, навіть якщо за своїми ознаками вона відповідає їй. Таку діяльність одразу слід визнавати самостійною спільною діяльністю з відповідною реєстрацією договору у податкових органах та дотриманням її принципів. В такому разі не виникатиме плутанини у понятійному апараті.

Підприємницька спільна діяльність передбачає здійснення внесків, які формують майно спільної діяльності. На етапі зародження нової форми співпраці – спільної діяльності, при дослідженні питання облікового відображення її постійних взаємозв'язків, апогею досягло питання облікового відображення внесків. Обговорення точилося навколо економічної сутності внесків, тоді дослідники поділилися на дві групи, одні стверджували, що внески у спільну діяльність є інвестиціями, інші ж наполягали на тому, що внески недоцільно відносити до складу інвестицій. Питанню визначення взаємозв'язку операцій зі здійснення внесків при спільній діяльності (її змістовного навантаження) з кооперативним інвестуванням присвятили свої наукові праці О.П. Суц [15] і А.С. Довгерт [6, с. 472-473]. Вчені дійшли висновку, що спільними є наступні ознаки: чіткий організаційний порядок, тривалий характер зобов'язань. В результаті проведеного дослідження щодо співвідношення сутності внесків у спільну діяльність та корпоративного інвестування О.П. Суц [15], виділив відмінні ознаки, які узагальнено в табл. 2.

Аналіз даних табл. 2 дозволяє зробити наступні висновки: при спільній діяльності обидві сторони є рівноправними, що не характерне корпоративному інвестуванню. При корпоративному інвестуванні кожна сторона дотримується власних інтересів, тяжіє до досягнення, в першу чергу, своєї мети. В основу спільної діяльності покладено єдність: єдність дій (узгодженість), єдність мети, цілей та ін., що докорінно відрізняє спільну діяльність від корпоративного інвестування. У зв'язку з цим є доцільним залучати менеджерів до процесу формування облікової політики підприємства, знання якої дозволить керівникам не лише приймати ефективні управлінські рішення, а також оцінювати їх економічні наслідки [12].

Наступною важливою відмінністю є вид права на майно (внесок). Якщо при інвестуванні інвестор втрачає право на нього, то при спільній діяльності майно перебуває у спільній або у спільній частковій власності. При здійсненні спільної діяльності без створення юридичної особи сторони є рівноправними та водночас можуть бути як боржниками, так і кредиторами, що не притаманне відносинам, які

виникають при інвестуванні. Відмінним критерієм є також відповідальність учасників. Так, при інвестуванні інвестори несуть відповідальність в межах належних їм акцій, несплаченої суми, при

спільній діяльності витрати відшкодовуються зі спільного майна. Знову ж таки, важливим критерієм, що відрізняє відносини при спільній діяльності – спільний контроль.

Таблиця 2

Порівняльна характеристики змістового навантаження внесків у спільну діяльність та корпоративного інвестування

№ з/п	Спільні риси	Корпоративне інвестування	Спільна діяльність
1.	Спрямування	Спрямоване на створення й діяльність юридичної особи, інвестор виступає засновником у разі прийняття ним рішення у створенні корпоративного інвестиційного фонду	Спрямована на досягнення єдиної мети, учасники можуть не створювати новий суб'єкт, діяти без створення юридичної особи при цьому залишатися самостійними суб'єктами
2.	Право користування і володіння майном	Розмістивши у статутному капіталі юридичної особи майно або інші цінності, інвестор втрачає на нього право власності	Учасники володіють, користуються й розпоряджаються майном, яке перебуває у їх спільній частковій власності, за згодою сторін
3.	Наявність зобов'язання між учасниками	Зобов'язань між інвесторами один щодо одного не існує, вони вступають у правовідносини лише з КІФом	Кожен з учасників одночасно виступає і як боржник, і як кредитор стосовно до інших учасників
4.	Внески у діяльність	Інвестори об'єднують матеріальні та інтелектуальні цінності	Внеском окрім матеріальних і інтелектуальних цінностей може бути особиста трудова участь
5.	Мета учасників діяльності	Інвестори набувають корпоративні права та отримують дивіденди	Учасники спільно діють задля отримання прибутку або досягнення некомерційної мети
6.	Відповідальність учасників	Інвестори несуть відповідальність тільки в межах належних їм акцій або у межах несплаченої суми. Тобто відповідають не за зобов'язаннями товариства, а перед самим товариством	Витрати та збитки відшкодовуються зі спільного майна учасників, тобто учасники спільно відповідають за зобов'язаннями. Якщо спільного майна не вистачає для покриття спільних витрат і збитків, то останні розподіляються між учасниками пропорційно до їх вкладів.

Джерело: [15]

Спільне функціонування суб'єктів господарювання можемо спостерігати при реорганізації. Мова йдеться лише про такі форми реорганізації як злиття та приєднання. Однак, оскільки злиття підприємств – це процес, у результаті якого два або більше підприємств утворюють нове, при чому усі майнові права та обов'язки кожного з них переходять до нового товариства, що утворюється внаслідок злиття ст. 59 ЦКУ [16], а приєднання – це вид реорганізації, у ході якої одне або кілька підприємств приєднуються до іншого, в результаті чого до останнього переходять усі майнові права та обов'язки приєднаних підприємств ст. 59, радикальними відмінностями від спільної діяльності є: відсутність спільності при реорганізації, форма власності на майно, механізм здійснення. До того ж, при здійсненні спільної діяльності (без створення юридичної особи) кожен учасник залишається самостійним суб'єктом господарювання, який водночас, за договором, співпрацює з іншими суб'єктами, має права на майно, має ряд власних обов'язків та обов'язків, які виникають при спільній

діяльності; при реорганізації всі майнові права та обов'язки переходять до інших господарюючих суб'єктів, відповідно самостійність втрачається (при злитті суб'єкти ліквідуються, створюється новий, при приєднанні, якщо підприємства два, одне ліквідується, інше набуває майнові права, обов'язки першого і продовжує функціонування). Враховуючи визначені ознаки спільної діяльності, можемо стверджувати, що реорганізація (злиття, приєднання) не є спільною діяльністю.

Сутність спільної діяльності російський вчений А.П. Бархатов досліджував із врахуванням зарубіжного досвіду [3, с. 34]. Дослідник виявив, що закордоном поширенні такі види спільної діяльності: корпорація, товариство, партнерство, усна згода [3, с. 10]. На основі дослідження співвідношення спільної діяльності із корпорацією виявлено, що третьою ознакою спільної діяльності є письмовий договір, тому усна згода в Україні не може бути спільною підприємницькою діяльністю.

Що ж стосується взаємозв'язку з товариством, то для початку з'ясуємо його характеристики.

Товариство характеризується гнучкістю і тому утворюється тоді, коли потрібна окрема організація з самостійним управлінням, а також тоді, коли союзу потрібна тільки координаційна порада без створення окремих організацій [3, с. 11]. Товариство є формою спільної діяльності без створення юридичної особи, звісно за умови складання договору про спільну діяльність. Товариство було створене у римському праві та отримало подальше розповсюдження у європейському законодавстві внаслідок рецепції римських положень.

Далі розглянемо взаємозв'язок спільної діяльності з партнерством. Партнерство не є юридичною особою, це добровільне об'єднання індивідуальних підприємців. Партнерство здійснюється без згоди влади. При організації спільного бізнесу партнери повинні чітко фіксувати умови партнерства як господарсько-правової форми організації бізнесу. Для укладення партнерського договору складається договір у письмовій формі. Оскільки міжнародний досвід здійснення угод різного характеру, як правило,

має правову основу, угода (договір) про партнерство завіряється нотаріусом. По відношенню до третіх сторін кожен партнер є представником партнерства. Він має право укладати угоди, що не суперечать умовам угоди про партнерство. Кожен з партнерів має необмежену відповідальність за борги фірми, оскільки він же є співвласником майна фірми. Власність партнерів, внесена у формі вкладу, стає спільною. В якості вкладу можуть бути внесені: будівлі, устаткування, грошові капітали і т. д. Виходячи з вищенаведеної інформації, розуміємо, що характеристики партнерства та спільної діяльності подібні, відмінність має ознака права власності: при спільній діяльності – спільна часткова, спільна; при партнерстві – лише спільна власність.

В результаті проведеного дослідження визначено місце спільної діяльності в системі взаємозв'язків з іншими формами подібної співпраці, а також здійснено класифікацію спільної діяльності в цілях бухгалтерського обліку (рис. 1).

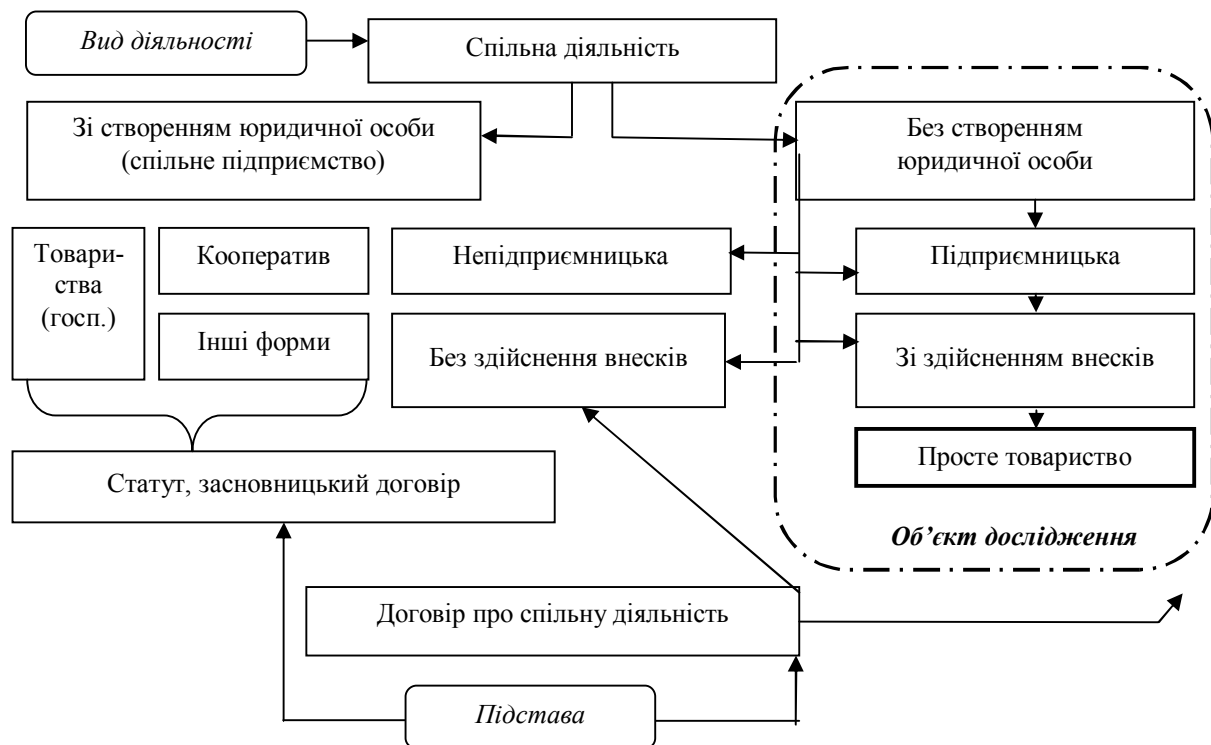

Рис. 1. Форми спільної діяльності із виділенням об'єкту дослідження

Джерело: розроблено автором.

Таким чином, об'єктом нашого дослідження є лише підприємницька (комерційна) спільна діяльність без створення юридичної особи зі здійсненням внесків, яка згідно параграфу 2 ст. 1132 Цивільного кодексу України [16] називається простим товариством, адже договір, за умовами якого його сторони не об'єднують свої вклади, проте діють спільно для досягнення певної мети, і який не передбачає отримання прибутку його сторонами, не призводить до виникнення податкових і бухгалтерських наслідків у сторін у процесі

здійснення спільної діяльності. В.Т. Золотогоров зазначає, що просте товариство – це спільна діяльність, коли дві або декілька сторони зобов'язуються поєднати (за договором) свої вклади і спільно діяти без створення юридичної особи для отримання прибутку або досягнення іншої мети, що не суперечить закону [10, с. 567]. А.Н. Азріліян під простим товариством розуміє двоє або декілька індивідуальних підприємців та/або комерційних організацій, які поєднали свої вклади – гроші, інше майно, професійні або інші знання, навички, вміння,

ділову репутацію, ділові зв'язки та спільно діють без створення юридичної особи з метою отримання прибутку і досягнення мети, що не суперечить закону [1, с. 1067]. Важливою особливістю правовідносин, що виникають у простому товаристві є те, що діяльність простого товариства передбачає певну зовнішню реалізацію діяльності. Тобто учасники, які не є учасниками спільної діяльності взаємодіють з простим товариством, а не з окремими його учасниками [13, с. 870].

Висновки. Таким чином, спільна діяльність – широковживане поняття, яке використовується в різних галузях і науках та має різне значення. Вираз «спільна діяльність» часто використовується при здійсненні господарської діяльності, наприклад у договорах оренди, надання послуг і т.д., однак в такому контексті він має зовсім інше значення, адже спільна діяльність (об'єкт дослідження) – самостійний вид діяльності. З метою виявлення особливостей облікового відображення об'єкту дослідження, під спільною діяльністю без створення юридичної особи (простим товариством) слід розуміти діяльність двох або більше суб'єктів господарювання, які співпрацюють задля досягнення спільної підприємницької мети (що не суперечить закону), шляхом об'єднання внесків, на підставі договору про спільну діяльність (простого товариства) зі здійсненням спільного контролю.

Спільна діяльність сама по собі не є об'єктом обліку. Об'єктами обліку виступатимуть постійні взаємозв'язки: господарські процеси та господарські операції, що виникають при здійсненні та функціонуванні простого товариства (порядок їх облікового відображення) та виражені у вартісному вимірнику результати їх здійснення.

4 Список використаних джерел

1. *Азрилиян А.Н.* Большой экономический словарь / А.Н. Азрилиян [и др.]; под ред. А.Н. Азрилияна. – 4-е изд., доп. и перераб. – М.: Ин-т новой экономики. 1999. – 1248 с.
2. *Бабченко Т.М.* Бухгалтерський учет совместной деятельности предприятия / Т.М. Бабченко. – М.: Глав бух. 1997. – 165 с.
3. *Бархатов А.П.* Бухгалтерський учет совместной предпринимательской и внешнеэкономической деятельности / А.П. Бархатов. – М.: Издательский Дом «Дашков и К», 1999. – 258 с.
4. *Батіщева Н.* Проблеми визначення спільної діяльності для її відображення в Бухгалтерському та податковому обліку / Н. Батіщева // Бухгалтерський облік та аудит. – 2009. – № 11. – С. 38-49.
5. Вікіпедія. Кооператив [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Кооператив>.
6. *Довгерт А.С.* Спільна діяльність. Цивільне право: навч. посібник / А.С. Довгерт. – К.: ВЕНТУРІ, 1996.
7. Закон України «Про кооперацію» від 10.07.2003 р. № 1087-IV [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T031087.html.

8. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 06.02.2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14/>.

9. *Зинченко Н.В.* Сільськогосподарська кооперація – важлива складова економічних перетворень на селі / Н.В. Зинченко // Економіка та право. – 2010. – № 3. – С. 45-47.

10. *Зотогоров Г.В.* Экономика: энцикл. словарь / Г.В. Зотогоров. – Минск: Интерпрессервис: Книжный Дом, 2003. – С. 720.

11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 31 «Частки в спільних підприємствах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.com.ua/rus/ifrs/u31/>.

12. *Камінська Т.Г.* Управлінський облік, аналіз і контроль в системі менеджменту на підприємстві / Т.Г. Камінська // Облік і фінанси АПК – 2009. – № 3. – С. 78-84.

13. *Настоящий бухучет* / Н. Белова, А. Бобро, Д. Винокуров и др. – Х.: Фактор, 2005. – 1072 с.

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0284-00>.

15. *Суц О.П.* Поняття правової категорії «корпоративне інвестування» та його відмінність від категорії «спільна діяльність» та спільне інвестування / О.П. Суц // Економічний аналіз. – 2010. – № 8/2. – С. 416-422.

16. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

17. *Шестерняк М.М.* Теоретичні засади спільної діяльності в правовому полі України / М.М. Шестерняк // Наука і економіка. – 2009. – № 4(16). Т. 2. – С. 222-230.

18. Экономическая энциклопедия. Политическая экономия / А.М. Прохоров [и др.]; гл. ред. А.М.Румянцев. – М.: Сов. Энцикл., 1975. – Т. 2И – М.– 560 с.

19. Group accounting for joint ventures / prepared by Nick Topazio and Technical Information Service. – London: The Chartered Institute of Management Accountants, 2008. – 113 p.

20. FRS 9 Associates and Joint Ventures [Electronic resource]. – Mode of access: <https://frc.org.uk/Our-Work/Codes-Standards/Accounting-and-Reporting-Policy/Standards-in-Issue/FRS-9-Associates-and-Joint-Ventures.aspx>.

21. *Michael Kinney* Cost Accounting: Foundations and Evolutions / Michael Kinney, Cecily Raibor. – OH.: Mason, 2013. – 820 p.